

De més drets sense deure.
De més deure sense dret.
Els drets individuals són imprescriptibles, legisla-
dors é inamovibles. « Legislar la Llibertat heia
pretent de garantir-la, és com-
metre atentat contra ella. »
« La llibertat propia acaba
allí hom comença la lliber-
tat ajena. És licit, doncs,
al individu fer tot lo que
no perjudiqui a un altre. »
« La caritat qu'emetes al qui
la fa humiliant al qui la reb,
si d'esser substituïda per la
solidaritat, qu'agermana y
nivella al que la practican. »
« Mentre el món no es com-
pongui de vers lliures, iguals
é inteligents, no pod haverhi
pau entre la rassa humana. »

LA TRAMONTANA
defensa els principis llibe-
rals més avançats, sense
atenuants de cap mena. «
« La TRAMONTANA és altament
moralista, tenint per base fo-
ndamental de la moralitat el
respecte a totes las ideas y la
germanor de totes els pobles. »
« La TRAMONTANA en política
defensa sempre al més
avançat contra el més reac-
cionari, y sosté la necessitat
d'una gran reforma social
que transformi el modo
de ser del productor, evuy
supeditat al capitalisme. »
« La TRAMONTANA no està
afiliada a cap partit, servint
els interessos generals de la
llibertat sense comprometre
els preocupacions de sectari. »

PERIÒDIC POLÍTIC VERMELL

La salut del poble
és la suprema llei

La TRAMONTANA és el periòdic qu'es publica en idioma català
més avançat en ideas polítiques, religioses y d'economia social

El Treball és la
primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Espanya, 1 peseta trimestre. — Estranger, 2
Las suscripciones se pagan por anticipu

ADMINISTRACIÓ: Carrer de Ponent, n.º 1, 1.ª, BARCELONA
Pels pagus s'admeten llibranças del Giro Mútuo, lletres de fàcil cobro
y sellos de 15 céntims. No s'admeten llibranças especials de periòdics.

PREUS DE VENDA
Número solt, 5 céntims — 30 exemplars, 1 pla.
Surte a lliure puntualment cada diumenge

!! POBRE ESPANYA !!

Amb el sistema qu'adoptan
de deixarte sense sang,
que t'en veuràs d'aburrada
si no t'els pots esquivar!

RECORD

En Josep Llunas y Pujals, director de «La Tramontana», continua pres preventivament en las presons d'aquesta ciutat per atacs al catolicisme, no admetéssim fiança carcelaria a pesar d'estarse encare tramitant la causa y no ser la pena que correspon al suposat delictu superior a presó correccional.

Els beneficis de la llei, que poden afavorir a qualsevolga criminal, no poden en aquest cas arribar a un periodista defensor dels drets del poble treballador.

Obrers tots: no olvidem aquesta elocuent lliçó.

LA CUESTIÓ SOCIAL AL TEATRO

El darrer diumenge van tenir lloc en el teatre Circo Barcelonés els estrenos de tres obres. La primera que va posarse en escena va ser el drama en quatre actes titulat *Las dos justicias*, deguda a la ploma dels Srs. Obiols y Argila. En el primer y segon acte, no obstant algunes faltes que's notan a primera vista, el públic va mantenirse favorable als autors; però en els restants, y especialment en l'últim, va adoptar aquella actitud ja marcadament hostil, acabant per coronar l'obra amb una ferma xiulada y tenint de retirarse de l'escena els autors, abont havian sortit sense haver sigut cridats, en mitj dels crids de fora? de la quasi totalitat de la concurrència. A què fou degut aquest canvi?

Els autors d'aquesta obra, volent obtenir els aplaudiments del públic, que saben qu' en la nostra ciutat és acírrim partidari de las ideas de progrés y emancipació, han sapigut enganyarlo en el primer acte y al principi del segon; però com, per més qu' es vulgui dissimular, tant a dejorn s'ha de deixar entreveure la punta de Torella, en lo restant de l'obra, apartantse de lo qu'al principi se proposan ó sembla qu' es vulguen proposar, ridiculisan las ideas emancipadoras.

L'obra sembla qu'estigui escrita ó aconsellada pels enemics de la classe treballadora y pensada en alguna sagristia, puix que l'únic tipu socialista que pintan bo y honrat és el qu'enten el socialisme basat en las teorías religioses.

Veusquí perquè el públic, que no és gens tonto, va xiular l'obra, la que, si bé está ben escrita, está mal pensada y conté bastants defectes.

La segona obra estrenada es titula *Les que la hacen*, essent el seu autor el sisepant escriptor catalá Angel Rius Vidal, qui va demostrar que sab escriure tant be en castellá com en catalá. Logrà fer riure al públic, com era el seu propòsit, y fou cridat al palco escènic al finalzar l'obra.

Victima de la miseria és el titol de la tercera obra estrenada, deguda a la ploma d'en Mario Segalás Font.

Es aquesta la primera obra que pel teatre ha escrit el seu jove autor, a pesar de lo qual s'hi veu en ella un fi moral y social en el seu fondo, naturalitat en el seu estil y un argument senzill, però ben buscat. Conté l'obra verdares actituds dramáticas capassas de fer brillar llagrims, del cor del burges més empedernit, a favor de la classe treballadora.

Pera qu'els nostros lectors puguin compendre l'idea qu'enclou, copiém el final d'un dels párrafos, en el que, parlant de la vida de l'obrer, diu: «... quan arriba a la vellesa; quan tindria de descansar de lo molt qu'en la seva vida ha treballat; quan ja, en fi, no és apte pel treball, té de demanar, a tots aquells qu'am sa salut y sa sang s'han enriquit, una caritat, que si li donan no és més; a l'últim, qu'una miserable part de lo qu'en ell li hoteocaria si no fos la maledicha explotació de l'home per l'home, ó, millor dit, del pobre pel ric». Si l'autor s'ha proposat presentar simpática a la vista de tot-hom l'idea socialista-radical, pot estar ben segur qu'ho ha lograt. Obres com aquesta deurian escriures pel teatre, ja qu'es faria d'a-

questa manera una gran propaganda en favor del Progrés.

Durant la representació foren rebuts bastants párrafos que fan referencia a la qüestió social y a la religió, amb aplausos, y al finalzar l'obra varen fer sortir a l'autor, que fou saludat amb entusiastes aplausos per tots els concurrents, excepció feta dels qu'ocupavan els palcos. A la sortida del teatre fou esperat y felicitat per gran numero de personas, entre las qu'hi abundava l'element obrer, els que li recomenaren que continués escrivint obras per l'estil de *la Victima de la miseria*, prometent ferho així l'agassajant autor.

No obstant, nosaltros semim que ferli una observació: no li sembla qu'algunes paraulas s'haurian de canviar, puix qu'en boca d'un obrer són massa científicas?

Rebi, per aixó, el jove y entusiasta Segalás, la nostra felicitació per la seva obra, y enhorabona per l'èxit qu'obtingué, y unim la nostra supplica a la d'aquells que li van demanar que continués per aquest camí en totes las sevas obras.

En l'interpretació de las tres obras tots els actors van portarse be, distingintse especialment la Sra. Llorente y el Sr. Graells.

DEL PAÍS DE LA CONVICCIÓN

CARTAS D'UN CONVENIUT ALS FIDELS AL IDEAL

Ja ho heveu vist, amigs Fideles. L'agricultura, encare que rudimentaria y anticientífica, dona triple de lo qu'es necessita pel consum del género humá. La miseria consistia, donca, en l'ínicuo reparto dels productes.

La demostració feta respecte de l'agricultura exigeix un estudi semblant sobre l'industria, perquè menjar no és la necessitat única, y es indispensable tenir habitació, vestir, abrigarse, etc., pera poder exercir las facultats intelectuals y físicas.

Consiguem un fet important: mentres l'agricultura viu estacionaria, l'industria ha progressat d'un modo asombros. Am 60 milions d'obrers las manufacturas d'Europa y dels Estats Units donan un producte anual de més de 64.000 milions de pesetas, l'agricultura, am doble numero de treballadors, obté un valor de 78.000 milions.

Aquesta superioritat prové, en part, de la superior capacitat dels treballadors industrials sobre els seus companys del camp, y principalment dels avenços de la mecánica. Ademés, l'industria ha aprofitat molts recursos naturals y tots els progrésos científics. Fixeuus en aquest dato: el depòsit natural d'hulla dona impuls a 10.000.000 de cavalls de vapor, que representan la torxa de 787 milions d'homes, y és segur qu'abans de sentir escassetat d'aquest utilíssim mineral nous descobriments donarín noves foras molt més poderosas y económicas pera substituirlo.

Repetimho: el valor de la producció d'Europa y els Estats Units és de 94.725 milions de pesetas, y pera completar aquesta evaluació s'ha de considerar qu'els productes industrials no s'usan immediatament com els agrícolos, sinó que la major part d'ells duran molts anys, y després d'utilitzats tornan a entrar en la corrent industrial, de tal modo que la suma d'objectes fabricats que cada any s'utilizan és dos terceras parts superiors a la qu'expressan las estadísticas de la producció anual.

La producció europea y nort-americana de 1886 fou de

97.725 milions de pesetas.
85.150
Total, 162.875

Be qual quantitat, distribuïda entre els 407 milions d'habitants de dits països, tocan aproximadament a 421 pesetas per individu.

En l'hipòtesis d'un reparto equitatiu, present per tipu 421 pesetas per persona, una familia formada de cinc tindria anualment 2.105 pesetas en productes industrials a la seva disposició.

Ara correspon una observació molt important: si es fes un repartiment individual, el valor dels productes industrials seria molt més gran, perquè el càlcul fet representa el valor a preu de fàbrica, sense comptar l'import de gas-

tos comercials, impostos, transports, y tota la multitud de gravámens que sobre la producció carregan governants, usurers, intermediaris, que sense exageració arriba a un quintuple, de manera qu'els 162 milions y pico resultat del càlcul anteriorment exposat pod evaluarse molt bé en més de 814.000 milions, lo que donaria a cada individu 2.104 pesetas.

Es aquesta quantitat suficient pera la regular satisfacció de las necessitats de cada un? Encare que la racció industrial no siga tan facil de precisar com l'alimenticia, podem respondre afirmativament.

Prentem per tipu, no un pagés ni un obrer, sinó un burges regularment acomodat que viu en una ciutat, y prescindint de detalls, podem suposar que, habitació, vestit, mobiliari, etc., representa un total de 600 pesetas per terme mitj.

Amb aquets datos pot ferse racionalment aquest càlcul:

Valor dels productes corresponents a cada individu.	2.105
Import dels gastos de conservació per individu	600
Sobrant.	1.505

Si del càlcul de l'individu passem a fer el de conjunt, prentem per base el ja fet de la població d'Europa y dels Estats Units y lo que correspon per gastos de conservació de tots els habitants, s'obté el següent resultat en números rodons y fent cas omís de las xifras que no arriban a millar de milió:

Valor dels productes fabricats utilisables anualment.	Pts. 814.000 milions
Total de gastos de conservació	Pts. 244.000
Sobrant.	570.000 milions

Ja ho veheu: hi ha molt més dels productes industrials necessaris pera l'existència de cada un, fins al punt de que si examineu aquestas quantitats y teniu en compte qu'están suposadas per adultes, sense considerar qu'els menors y la vida de familia reduïxen molt el consum, podem dir ben bé que hi ha cinc segaadas més productes industrials dels necessaris.

Abont se fon tan enorme riquesa? Ah! en aquest punt la consideració més calmosa y freda s'encalla fins a l'indignación y la cólera. Per molt que siga, no es res lo qu'el ric derrota en la taula comparat amb el consum de productes industrials qu'exigeix el luxu, la superbia y el vici dels privilegiats de primera fila: el possuir de la bagassa, el saló destinat a l'ostentació, a la luxuria y a la bestialitat més reponentant, consum milions y milions d'una manera espantosa. Per si hi ha qui cregui que exagero, recordeu qu'un lord londónes obtingué un premi en un ball de disfresses aquest any per haverse presentat vestit de bitllets de 1.000 lliuras esterlinas. En una correspondencia de París d'un diari burges de Madrid se llegeix qu'en un ball de la gent del gran món van presentarse algunas damas en trajo paradisíac, és a dir, roas de pel a pel, tenint en llog de fulla de parra un taparrabos de diamants y tota classe de pedras linas d'incalculable valor. Sense aixó, palaus, torres, salóns y gabinets aristocráticos y burgesos són com un oceó abont afueix: la producció com els rius a la mar.

Y sense fer comentaris perquè aquí són de massa, vista l'eloqüencia dels fets, fins a la próxima.

Salut y fóra burgesos!

PAU VERITATS

Abril 24 de 1895

Capítolens, 15 d'abril de 1895

Apreciat director: Després de saludarlo afectuosament, ferli el meu adre al seure arbitrariedad de que actualment es víctima, me permetria que li dongués compte, sense ferli comentaris, d'un fet que pel la seva índole no se emm calificarlo.

En la professió que fan els católicos el demani del divendres qu'en diuen sant, anava un falano (que pot ésser tapat per complot) no pogué crisar qu'era tres o quatre passes al devant del Sant Cristo, de cara en aquesta imatge, y com se suposa, taminant a l'inversa a tall de cranc, amb una espasa de dimensions regulars amparat el punyo sobre el seu pit, y sostinguda per

mit i dirigida la seva punta alçada vers a l'imatge que tant vençura.

Aquest subjecte (si és lo que se suposa) de completament desconegut en aquesta població i esta de moment en una casa que fabrican fàbrica i aquest subjecte, segons meua llengua, patia molt de mal de cor. Dig para perquè ara, després d'haver fet aquesta bananya, caritativament suposant, deu estar lliure per complet d'aquella enfermetat.

Dig manifestar: també qu'el dia que passen a arripellar diners i uns, al mateix temps que posan sal a las perlas, aquest any no s'han posat en las casas dels experimentats. La meua, en el carrer en que hi ha el Centre, qu'el moment de la Rectoria, no s'han posat en tot el carrer. Per la nostra part, mol gracies.

José Corta y Ponsa

LA BROMADA DEL DIUMENGE

Pues, señores, y estos no saben res de tot lo succehit? de la gaxara, la greca, tanta bromas y tant bullit? No en saben res? Donca ho sento, y si em volieu explicar veig a pendre la molestia (?) de dir-li el que va passar.

Va passar (y entró en materia) que un metge que més un poll (y) y armá de fons en el cost de grener y de anell.

Una al redondell baixaven, altres pujaven pels aïts, altres feyan fàbricas, y altres feyan fortissimas.

Altres feyan bombardias, y diré, sent franc y just, qu'els que van fer gromaxias vanen fer cosas de gust.

Allá s'ingr d'entene, y regañar no es mena anhel alló, la crisi, semblava una torre de Babel.

Homes, donas, tots corrian sense nord ni direcció. L'un perdia una sebata, l'altre el barret o el basch.

Y en mitj de tanta jorrazo canso se vanen donar de haverse sortit am gorta molla que am barret van entrar, y altres que vanen adormiren y al temps de h' un estornut, van anar d'un ling a l'altre en sense haverse mogut.

Y així, de cosas d'aquesta, vanen passant, que... un dia tothom tenia la cura de fer la pua del greca.

Donas, homes, reia y joera, tothom allí barriant, d'algunes de sol y lluna, d'hi van fàya un bene graspa.

Y, total, qu'en per que era tanta greca, tant bullit, tant encandó, terracina, tanta confusió y bullit?

No ho sabem donca perquè a un toro d'aquello de Hispaniella li va dar la real gana de fer el qu'els altres no fan.

Y, sense dir que si havia de demostrar cap permi, va pujar dalt del tendido, com lo pupo dalt del pu.

Que, per més que era una bestia, devia pensar molt bé que els juec qu'anavan a ferli totes les cosas tanca.

Pis no pensava am la buepda, y dig que no hi va pensar perquè un civil qu'hi havia el va ben explicar.

Es dir qu'aquella corrada va resultar general, y ate am mes motiu pod dirien experiment nacional.

Ara no es pensa vasallón que lo que deva aguantar ho diga perquè an el acte també jo m'hi heguen trobat.

Qu'am fates així no penso que m'hi trobe may nenga, que ting per tema agostí ditat lo que no s'agost per lo.

Y com qu'aquella acta caltes may men concurre obediend no em dira cap comentario (x), donde las homas, las dan.

Donado Baxarona

(1) Kereguen un polter.
(2) El toro autor de la jorana se deya Comarero.

A conseqüència d'un cop rebut fa alguns dies, se troba actualment el Director d'aquest periòdic amb un peu terriblement inflat a la presó, privat de caminar y tenint de passar la major part de las horas al lilit.

Els qu'exercixien de butxi vergonyant te-

nintio en aquest estat, poden donarse per satisfets.

Però entenguin que ni per esta lograrán abtrel ni ferlo cambiar de conducta ni de modo de pensar.

Una noticia que m'ha fet gracia. A conseqüència de la saltada del toro al públic el diumenge a la tarde, s'ha obert una sumaria militar.

No eis sembla qu'aixó ja quasi resulta un empag de militarisme?

Havem rebut una fulla impresa anunciadora de las manifestacions y propòsits qu'el partit socialista obrer se proposa realisar pel próxim 1.º de Maig a Barcelona.

Atesa la passivitat en qu'están avuy certs elements de la classe obrera, bé ensa sembla qu'algú sigui qu'es cuydi de fer alguna cosa en aquesta fetxa, encare que sigui poc, perquè seria una verdadera llàstima qu'el 1.º de Maig de cad'any perdés el sello de diada obrera que tant y tant ha tingut alguns anys.

A Fransa han prohibit las corridas de toros. Però a Nimes el diumenge antepassat van fer toros, de mort tots per més senyas, y per campir am la ley, l'autoritat ha pres cartas en l'assumpto, y ha condemnat a l'empresari... a què dirian? escarritine a pagar una multa de... un franc!

De modo que valenta prohibició es la que pod cludirse pagant un franc de multa en un negoci que s'en atravessan molts mils!

No eis sembla molt més, però molt més ridícul que totes las corridas d'Espanya fetas dintre la ley?

Pel próxim mes de Juny s'anuncia la celebració d'un congrés internacional de catòlics a Lisboa, en el qual, y entremig de las cosas de la fe, també s'ocuparan de las qüestions obreres, per no perdre la costum en aixó de ficar culterada a la qüestió social.

Y com la solució catòlica en aquesta materia es sempre la meteixia, o siga molta caritat estricta y molta paciència els pobres, preparemos una vegada més a sentir els talents dels satisfets recomanant calma y resignació y oracions als que la gana els apreta.

Si no tenen altra candela pera anàrren al lilit, ben bé qu'en la qüestió social se despullaran a las foscas.

Pel divendres sant d'aquest any, als pobres que com a tals han pogut concorre a certa cerimònia del palau real de Madrid, els han donat una unsa d'or a cada un.

Ditxosos pobres que veuen or! Què més voldrian molts obrers que poder exercir de pobres de palau?

Aquesta acta de realitat en qu'un pobre fue a la guerra, «es la tal vegada a Espanya per... propagar la guerra»

En un diari local lligexo la noticia d'una estupenda falsificació.

Volien saber els meus lectors qu'és lo que s'ha arribat a falsificar? Doncs comensin a esgarriarse: s'han falsificat... els delegats de La Fulla.

Si, señores: segons el diari a que fem referencia, van presentarse en una casa de frays dos subjectes dibente delegats dels pares de La Fulla, y, pretenint rescatat a dugas flaxias de la vida, intentavan emportar-se varias prendas de roba sense el permis del seu amo.

Si pel furt li pot sigar Sra La Fulla es falsifica, ja es pod ben alt proclamar qu'en aquest món de trafica tot se vol falsificar.

Algunes grans potencies d'Europa están molt alarmadas per las pretencions qu'el Japó té contra Nina a fi de firmar las bases de la pau qu'acabi am l'actual guerra de l'extrím Orient.

Las potencies de l'equilibri europeu are es fican també en l'equilibri d'Asia, y no volen permetre qu'els vencedors puguin engrandirse massa a costa dels vençuts, perquè la seva preponderancia allá podria significar un perill aquí.

Jo en tots aquests equilibris no hi veig més qu'una solució: que tots els pobles s'equilibrin

en una bona inteligencia y clavin de nasos als equilibristas que mantenen odijs d' NACIONS y raxas pera sostenir els seus privilegis.

Els aficionats a las fortes emocions que l'expectació nacional proporciona, deuran passar diumenge un bon rato si van anar a recrear-se a la plassa de toros d'aquesta capital, puix que la corrida d'inauguració de la temporada d'aquest any va ser lo que s'en diu un acontesement.

Nada menys qu'el tercer toro s'en va anar d'un brinco desde la rodona de la plassa fins al public del tendido, y, naturalmente, de crisis, reglays, sustos, cayguadas y tomballons, no en valgun més. Vaya, lo que s'en diu una bona corrida, perquè va corre tothom.

En tan apurada situació un guardia civil va exercir de primer, cupasa segons las apremiats necessitats del moment, y apuntant el fusell al toro, va disparar a boca de carró, atravesant a la bestia de part a part... y fent-lo meteix amb una persona.

De modo que no podia prevoureus un espectacle tan variat per tants pocs diners. Decididament qu'els aficionats qu'es trobavan lluny del bou deuran passar un rato divertit.

Y díhem els qu'es trobavan lluny, perquè a bon segur qu'els que van rebre la cayguada de l'animal demunt, els que van caure fugint y els que van sentir l'olor de la polvera del tito del civil, per afició que tinguessin a l'art del tofeig, deuran ferlos ben poca gracia las idem am qu'els amensava l'animaló que va saltar al public.

COMPANYA DIRECTOR DE LA TRAMONTANA

La suplico l'inscripció de las siguientes ratillas en el periódico que sea dignamente dirigido, para que se inserten en las próximas semanarias que el Sr. Director inserta cartas literarias am motivo de l'herencia del diguismo y filológico catala en Bussolde Arca. Aquestas cartas, que las pocas semanarias, no tenian cap interès per la classe obrera, però am motivo de l'inauguració de la Biblioteca publica Arca el moment de las cartas se di qu'els obrers que van assistir a dit acto hanian volut se comprar las tres Almirall y Farola.

Sigui el Sr. Oliveras qu'els obrers, encare qu'ingranta a causa de no dimarion els privilegis, no poden necessaris para instruccions, que ha son tant com el creu, d'ignomian, para els obrers estan ben convenients de que, sigui qui sigui el que contra una herencia, a resoltion no solamente sea arriben sus cosas.

Per lo tant, en honor que del Sr. Oliveras se las entregan am las Srs. Almirall y Farola, perquè tant l'un com els altres que venen sense ayudado, y per una imporia, per més qu'el congec lo amparar, que la fortuna del malagranay filológico, tant ell, però a més de dit honor a la de dita obrera.

En obrera no han fet de comprar amor paga, com el Sr. Oliveras, però qu'el de l'assistir a la manifestación que va celebrarse el dia de l'inauguració de la Biblioteca Arca van dedicar un ranc de gratitud al magnánimo y desinteresat patrio qui non no morirá may.

Y al meteix temps, Sr. Oliveras, considerant als obrers que alguns qui hagat bredat aquesta fortuna, no tendrien, com tamen ara, un ling bast anar a instruccions, y no adormer el nom d'usurpador que V. estampa, para als obrers una ben usatada la carnia y des la sang, sense que can molts d'algú indignat, dono als Srs. Almirall y Farola, un nom de la sociedad de Toros de Fiesta, que represento, un antecesor vol de gracias porque aquesta vegada, testador y legat, me han tornat alguna cosa de lo molericio que me portava y la molta anys que me han usatpat, sin vulten concedir ni el direc de gracias.

Pedro Pich
Delegat dels Toros de Fiesta en la manifestación celebrada el dia de l'inauguració de la Biblioteca Arca.

Un inglés que va anar a veure la tan renomada Semmana Santa de Sevilla, va acudirli l'humorada de voler posar a prova la devoció dels que teyan las estacions de las cofradias per la matinata del divendres sant, y al passar aquesta professó pel carrer de las Sierres de aquella capital va tirar un grapat de monedas pels peus dels profesionaytes.

El bullit que va armarse am tal motiu no es pera descrir, recullinte aquells diners pryor que a l'aranya estira cabell.

Am lo qual va demostrarse que per certs devots valen més els quartos que la devoció.

UN CANDIDAT PASSEIAT

Un tipo que li més deute, que no pas caltes el cap, per si pot carrí d'apuris se presenta candida pel districte de La Trampa, vila de clarell pelats. Com tal plausible motiu, cinc o sis dies abans que las eleccions celebren, l'aspirant a diputat dona varias conferencias.

en el casino de Dalt per explicar un programa polític y demandar de pasada, qu'és de la vila no es decidí de votar la seva candidatura de diputat nacional.

—Senyors, calia en un vot fora, fent que sabí en ademanar y donant cop a la tauca —lo no sig un'acelar, puix ensallí de discursos en un tema inoportú.

—Els canchs del moment no ting més qu' en Pi Margall y que molts d'ells polítics que no vey abomenar i consegüent en las idees, así en qu'ho sig jornal no de des que sempre desdeu sic lo sustentat una determinata principis —la se quón —va obreritat un pághe que i mecatre y que no se púséu aguantar —La principis que sustentat són que s'entri d'opotas y fusturar Jels qu'el s'otio. Prou que n'eston entrats.

Lluís Salvany

En tant que per tot arreu se gastan diners en missas per las animas dels tripulants del Reina Regente, diuen de Cadix qu'una pobre viuada d'un d'aquells desgraciats marinos ha sigut llençada del pis qu'habitava per no haver pogut pagar el lloguer.

Y és probable, y quasi segur, qu'el propietari serà catòlic, apostòlic y romá, y no faltará als funerals qu'es fan per las animas dels difunts.

Y de qu'els bons creyents, actius desvot tan tristes records, desitjan salvar els morts, aniran matant els vius.

Un arquebisbe espanyol, el cardinal Monescillo, ha dit qu'el naufragi del Reina Regente és un càstig de Déu per haver deixat vindre a Espanya l'embaixada marroquí.

Y els moros també diuen qu'aquesta desgracia és un càstig d'Alá per no ser els espanyols creyents en la religió de Mahoma.

Y vet aquí per abont un arquebisbe catòlic y els moros van a parat a un mateix punt, encare que per distint camí, sostenint qu'allò és un castig de Déu.

Y anque en no ting ferret ni a religions ni a comodo, ting de dirho, si senyor, qu'el tracté a Déu d'aquet modo es fetit molt pou favor.

Passant la professó de Semmana Santa pels carrers de Jerez, va despendres la pedra d'un balcon ple de senyoras, cavent aquestas al carrer unas y aguantante otras per las baranas del balcon en la situació critica qu'és de suposar.

El resultat va ser alguns ferits, molts sustos y varios desmayos.

Iguat qu'aquí a Barcelona quan va saltar el toro al public.

Am lo qual se ve a provar, senyors ambaris ni gatales, que funcions molt opositadas se solen també assemblar.

A Kiel (Alemania) va a inaugurar-se el canal del Báltic, ahont se farà una imponent manifestació naval, reunintshi barcos de guerra de totas las nacions.

Y tom l'emperador d'Alemania vol tallar el bacallà en aixó de l'art de la guerra, a l'arribar a Kiel ha inaugurat la temporada fent botar a Fayuga el noi acorassat alemany Egrit, dirigitshi el següent discurs a l'acte de batejarlo el meteix, que no traduhim del castellà en qu'el trobem pera que no es digui qu'exagerem en la traducció.

Dieu aixis:

Te vas a contar entre los buques acorazados de la marina alemana; vas a concurrir a la defensa de la patria. Mustrate audaz en frente del enemigo. ¡Llévate la muerte a sus fies!

Actes de abont, las viejas leyendas germánicas han provisto de nombres a los barcos alemanes. Por eso tú también recuerdaes el Dios de los tiempos nebulosos, el terrible Ager, que era adorado y temido por todos los navegantes de la Germania, por nuestros antepasados, en uno cuyo imperio se extendía desde los hueros del Norte al lejano Polo Sur, en los mares inmensos que

constitulan su dominio, los hombres del Norte chocaron en los combates, sembrando la muerte y la destrucción en las filas del enemigo.

Toma el nombre de ese Dios invencible, y así te muestras digno de él. Buque temible, al que doy el nombre de Ager.

Are diguemse si el dirigir aquets crits de guerra en aquesta ocasió un emperador que disposa al seu arbitri de milions d'homes armats y de tants elements de destrucció, no és amensassar las vidas humanes de forta calamitat.

Sols estant units els pobles podrian evitarse aquestas amenassas de guerra que llenzan els reys.

A Terrasola del Panadés va celebrarse el divendres de la semana passada, anomenat sant, un banquet de promunciació, essent molt concorregut y pronunciantse estusiastas discursos alusius a l'acte.

Comensant a desmenllangarse els pobles petits, aviat no quedarà llana de clatell ni pel negoci de la religió.

La passada semana santa, fecunda en funcions religioses, també ho ha sigut en descobrir vicis de gent que té la religió per ofici.

Un tal Emili Bouilliant, de professió germá religió, ha sigut tancat a la presó de Vitre (Fransa) per abusos desonestos am nenas de pocs anys.

Y el rector de Llauro, també francés, ha sigut engarjolat... per ensenyar als noys lo que may ha manat la doctrina cristiana ni ha consentit may la moral de Cristo ni de ningú.

Tot sigui per la llaga de l'avi.

El rector de Palleja amensassa als seus feligresos que no han cumplert am lo precepte pasqual am no volerlos casar, enterrar ni acceptarlos per padrins en batejos ni donarlos documents que necessitin d'ell per qualsevulga cosa.

Aixó ray.

No anant a l'iglesia per res y acudint a l'autoritat judicial quan l'emotant falti a la llei, no hi há perqué ningú tingui necessitat de combregar sense vocació.

L'arcalde de Roubaix, socialista, fundantse en que la llei francesa no permet las manifestacions religioses en la via pública, ha prohibit qu'el combregar vagi públicament pels carrers. Pera ferse cumplir la llei en materias religioses, ha sigut precis qu'en la democrática Fransa los arcaldes un socialista.

El diputat catòlic Helleputte, y l'idem socialista Desfuisseaux, s'han desafiat a conseqüencia d'una violenta discussió sostinguda pels dos en las Cortis de Bélgica.

Aixó de voler que la rahó entre dos individus prevalgui a tiros, és senzillament selvatge.

Y ahont són en aquet cas las ideas religioses del catòlic y las humanistas del socialista qu'els tenen de privar de la barbaritat del desafio?

Verdaderament que de civilitzada no en té la societat actual més qu'una engruna.

Un pretendent a sant qu'avuy no se li concedeix més categoria que la de tocat del bolet, va recorrent certs pobles d'Andalusia extravagantment vestit y predicant la fi del món per la segona quinzena del mes actual.

Am motiu de tan desconsoladora notícia molta gent fanática se desespera davant del estrafalari profeta y li dona abundants caritats per veure si ell pod deturar aquesta catastrofa tan horripilant.

Resultat: un timo més o menos místic a ciencia y paciencia de las autoritats.

DESPRES DE QUARESMA

Gracias a... Déu signa dadad! Ja hem passat lo trenc amarç! Prou signos am salpa verda, prou bledas, prou espinas, la estava tip de monjetas, m'embarava el bacallà, y de tant menjar sardinas comensava a estar salat. S'han acabat els dejunis: ting ganas de veurem que, si estig cansat d'amarç magre y de fer tan vella bofala. Recristria, ja era hora!

Quin canch més radical! En ling de signos, croquetas, per bledas i rindr fassins, en ling de monjas, espárraga, l'habido sera gall, per sardinas, lagostina, y a tot hora molts sampany. Abais, abais lo dejuni! El bon temps ja m'ha arribat

Are el lector potser pensa qu'aquet monning estrany, despendit a la quaresma, la feya algun capellá? Doncs l'ajerocras del tot, qu' d'aquet modo ha parlat es mit un conservador qu'un bon desatón ha pensat y despendit la quaresma, que li ha durat uns tres anys.

SERRA GUERRA

Biblioteca de LA TRAMONTANA

Episodio dramático-social

JUSTO VIVES

por A. Lorenzo

con el prólogo Literatura Obrerista de Lluís Salvany

La Ley y la Clase obrera

Guía-práctico para el ejercicio de los

DERECHOS INDIVIDUALES

consignados en las leyes de

Resolución, Asociación, Imprenta y Registro civil

Un tomo en 16° de 236 páginas, esmerada impresión y encuadernado con cubierta a varios colores

UNA PESETA

De venta en esta ciudad en el kiosco Tasso, Rambla de las Flores, frente a la calle del Hospital, en la librería de L'Avenc, Ronda de la Universidad, número 4, y en la Administración de este periódico.

ALMANACS DE «LA TRAMONTANA»

De l'any 1888 amb el CALENDARI LIBERAL.

De l'any 1889 amb el CALENDARI REPUBLICÀ.

De l'any 1890 amb el CALENDARI PONTIFICISTA.

De l'any 1891 amb el CALENDARI SOCIALISTA.

De l'any 1892 amb el CALENDARI CIVIL.

De l'any 1893 amb el CALENDARI LLIBREPEN-SADOR.

Preu de cada un: UN RAL

XARADA

Es signe aritmètic prima, la tres una comensant, és un peix i tres segona, mida del quart giral, Y el tot sense subterfugi és un calat usual.

J. COSTA Y FORÉS

GEROGLIFIC

P P P

AAAAAAA

OCEA

QU

CENTRE BARCELONÀ

SOLUCIONS

A LAS CABORIAS DEL SEÑERO DEBERA

Xarada: MACHO

Intrigues: Pepeta, Pepet, Paga, Pep, Pa, P.

CORRESPONDENCIA

S'aprofitará alguna caboria de las qu'han enviat: Noy de Sans, Gualleda poètic, Josep Costa y Pomés y Met Ganso.

Un Premián: Massa incorrecte.—En dels Vermells: Per novellisme un molt gust publicariane la seva carta, però tingui per seguir que seria denunciada.—Sidi Llapidera: Els seus radolins resultan incorrectes, poc interessants y perillosos.—J. Staramas: Aceptat tot, y gracias.—G. (a) non coll: Els seus puntsament publicis no arriban a lo primer ni toquen ran del segon.—J. LL: Els suposicions són un zaqueit massa manios.—Sinquet del Full: La xarada no serveix per mal enganxada; veurien d'aprofitar la poesia.—R. E. P.: La seva carta no pod inserirse per massa llarga y sobrat perillosa.—Mr. Eagan: Els epigramas resultan Buenos ó d'argument gualt y lo lènde incorrecte.—Guillém Torres: M'ho.—Ramon Oyeda: N'aprofitarem de las dugas poesias.—J. Escaló: No em rebut las cartas qu'ens dio.

De lo que no és la manció, senyal de que no serveix.

Imprempta Ronda de l'Universitat, 4.—Barcelona